

Η υπάρχουσα οδική σύνδεση μεταξύ δύο πόλεων έχει κατασκευαστεί πριν πολλά χρόνια και παρουσιάζει σήμερα αυξημένο κόστος συντήρησης καθώς και μειωμένη ταχύτητα κυκλοφορίας. Εξετάζεται η κατασκευή ενός σύγχρονου αυτοκινητόδρομου (σε αντικατάσταση της υπάρχουσας οδού) που μπορεί να εξυπηρετήσει πολύ καλύτερα την κυκλοφορία των οχημάτων. Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία για τις δύο λύσεις:

	Υπάρχουσα οδός	Αυτοκινητόδρομος
Μήκος (km)	70	60
Κόστος κατασκευής (10^3 €/km)	0	7.000
Κόστος συντήρησης (10^3 €/km/έτος)	20	15
Μέση ταχύτητα κίνησης (km/h)	60	100
Λειτουργικό κόστος οχήματος (€/km)	0,30	0,25
Ρυθμός ατυχημάτων (ατυχήματα/ 10^6 οχημ.km)	1,2	0,3
Μέσος κόστος ατυχήματος (€/ατύχημα)	8.000	12.000
Μέση ημερήσια κυκλοφορία (οχήματα/ημέρα)		5.000
Μέση πληρότητα οχημάτων (επιβάτες/όχημα)		1,5
Αξία χρόνου (€/ώρα)		8
Περίοδος ανάλυσης (έτη)		50
Επιθυμητός ρυθμός απόδοσης (%)		5%

Αξιολογήστε τη σκοπιμότητα κατασκευής της περιμετρικής οδού. Χρησιμοποιήστε τα εξής κριτήρια:

- Το κόστος του κύκλου ζωής των εναλλακτικών λύσεων.
- Το λόγο ωφελειών-κόστους B/C.
- Την καθαρή ωφέλεια B-C.

Επίλυση:

(α) Εξετάζεται το κόστος κύκλου ζωής κάθε λύσης

Χαρακτηριστικά μεγέθη	Υπάρχ. οδός	Αυτ/μος	Ενδεικτικοί υπολογισμοί για υπάρχουσα οδό
Κόστος κατασκευής (10^3 €)	0	420.000	
Κόστος συντήρησης (10^3 €/έτος)	1.400	900	= $20 \cdot 10^3 \text{ €/km/έτος} \cdot 70 \text{ km} = 1.400 \cdot 10^3 \text{ €/έτος}$
Μέση ημερ. κυκλοφ. (οχημ/ημέρα)	5.000	5.000	
Μέσος αριθμός επιβατών ανά ημέρα	7.500	7.500	= $5.000 \text{ οχημ/ημέρα} \cdot 1,5 \text{ επιβ/οχημ} = 7.500 \text{ επιβ/ημέρα}$
Μέσος χρόνος διαδρομής (ώρες)	1,17	0,60	= $70 \text{ km} / 60 \text{ km/h} = 1,17 \text{ h}$
Κόστος χρόνου (10^3 €/έτος)	25.550	13.140	= $7.500 \text{ επιβ/ημ} \cdot 1,17 \text{ h} \cdot 8 \text{ €/h} \cdot 365 \text{ ημ/έτος} = 25.550 \cdot 10^3 \text{ €/έτος}$
Λειτουργικό κόστος οχημάτων (10^3 €/έτος)	38.325	27.375	= $5.000 \text{ οχ/ημ} \cdot 70 \text{ km} \cdot 365 \text{ ημ/έτος} \cdot 0,3 \text{ €/km} = 38.325 \cdot 10^3 \text{ €/έτος}$
Αριθμός ατυχημάτων (ατυχήματα/έτος)	153	33	= $1,2 \text{ ατυχ}/10^6 \text{ οχ.km} \cdot 5.000 \text{ οχ/ημ} \cdot 70 \text{ km} \cdot 365 \text{ ημ/έτος} = 153 \text{ ατυχ/έτος}$
Κόστος ατυχημάτων (10^3 €/έτος)	1.226	394	= $153 \text{ ατυχ/έτος} \cdot 8.000 \text{ €/ατυχ} = 1.226 \cdot 10^3 \text{ €/έτος}$
Συνολικό ετήσιο κόστος (10^3 €/έτος)	66.501	41.809	= $1.400 + 25.550 + 38.325 + 1.226$
Παρούσα αξία (10^3 €)	-1.214.045	-1.183.266	= $0 + 66.501 \cdot (P/A, 5\%, 50)$

Επιλέγεται ο αυτοκινητόδρομος.

(β, γ) Η ανάλυση ωφελειών κόστους εξετάζει την πρόσθετη επένδυση για τη μετάβαση από την υπάρχουσα λύση στη νέα («πριν και μετά» το έργο ή «χωρίς και με» το έργο). Εξετάζονται τα κόστη που απαιτούνται για την υλοποίηση του αυτοκινητοδρόμου και οι ωφέλειες που προκύπτουν από αυτόν σε σχέση με την υπάρχουσα οδό.

Υπολογισμός ωφελειών:

Μείωση χρόνου διαδρομής (10^3 €/έτος)	12.410	=25.550-13.140
Μείωση λειτουργικού κόστους οχημάτων (10^3 €/έτος)	10.950	=38.325-27.375
Μείωση κόστους ατυχημάτων (10^3 €/έτος)	832	=1.226-394
Αποφυγή συντήρησης υπάρχουσας οδού (10^3 €/έτος)	1.400	
Σύνολο ωφελειών (10^3 €/έτος)	25.592	

Συγκεντρωτικά αποτελέσματα κόστους και ωφελειών:

Κόστη - Ωφέλειες	Συνολικά (σε $t=0$)*	Ετησίως
Κόστος κατασκευής (10^3 €)	420.000	23.006
Κόστος συντήρησης (10^3 €)	16.430	900
Ωφέλειες (10^3 €)	467.209	25.592

* Παρούσα αξία

Υπολογισμός B/C και καθαρής ωφέλειας (B-C):

	B (10^3 €)	C (10^3 €)	B/C	B-C
Συνολικά (σε $t=0$)*	467.209	436.430	1.07	30.779
Ετησίως	25.592	23.906	1.07	1.686

* Παρούσα αξία

Επιλέγεται ο αυτοκινητόδρομος.